

TARTIŞMA

DOĞAL KAYNAKLAR, AÇISINDAN YENİ TÜRK DEVLETLERİ

Mehmet, Yaşar ETMEM./"X. Cadde İL. Sokak, 29/8, Bahçelievler-ANKARA

• ÖZÜ: Derginin Mayıs 1992 Sayısında neşredilen "Doğal Kaynaklar Açısından Yeni Türk Devletleri" başlıklı makale ile ilgili eleştiri tk...

Tesadüfen elime geçen Mayıs 1992 tarih ve 40 Sayılı, dergideki makaleyi, benim de bu alanda bir çalışmam olduğu için dikkatle, okudum..., Bu ilginç çalışması için yazarım tebrik ederim. Ancak makalede iki husus dikkatimi çekti. Bunlardan biri. bazı yer isimlerinin yanlış yazılması, diğeri de yeraltı kaynaklarının tamamının belirtilmemiş olmasıdır. Çıkacak yeni dergide yer verileceği ve yazarının da bundan memnun olacağı ümidiyle bu husustaki görüşlerimi aşağıya çıkarıyorum:

1) Yer isimleri hk.

Makaledeki isim	Doğrusu
Eski. bastuz	Eki. bastuz
Mangayşilak	Mangyshlak
Kustanay	Kutsanay
Petropovloks	PeI Topavlosk
Dizekzazgan	Dzekkazgan, Cezkazgan
Frunze	Kırgızistan.*in başkenti, olan Bişkek (veya Pişkek), Rus işgal komutanının ismine izafeten SSCB döneminde Frunze olarak anılmaya, başlamıştır. Makale yeni olduğuna, göre Frunze yerine Bişkek yazılması gerekirdi.,

2) Yeraltı kaynakları hk.

Okuyucuya kolaylık olsun diye makalede 'yer almayan yeraltı kaynakları yerine her cumhuriyetin yeraltı kaynaklarını, tam liste halinde^vermeyi münasip görüyorum:

Kazakistan

Petrol	Pb/Zn	W (Mo/W)	Boraks
Doğal gaz	PbS/BaSO ₄	V	Alunit
Taş kömürü	Sb	Cr	Asbest
Linyit	Mo (Cu/Mo/Au/Rn)	Sn	Tuz
Turba	(Cu/Mo)	Boksit	Au
Uranyum	Ni (Ni/Co)	Refrakter kil	Ag
Demir	Mn	Andaluzit	Fosfat
Bakır			

Özbekistan

Petrol	Mermer	Pb/Zn	W
Doğalgaz	Kuarsit	Cu	Ozokerit
Kömür	Alçı taşı	Sb	Kehribar (?)
Uranyum	Tuz	Mo (Cu/Au/Mo/Rn)	
Kükürt	Firuze	Sn	
Asbest	Alunit	Hg	

Kırgızistan

Petrol	Cu	Sb
Kömür		Hg
Doğalgaz	Pb/Zn	Au

Tajikistan

Petrol	Kömür	Pb/Zn	Hg	Au
Doğalgaz	Demir	Sb	Mo	
	Tuz	W	Sn	

Türkmenistan

Petrol	Doğalgaz	S	Hg	Fe
--------	----------	---	----	----

Azerbaycan

Petrol		İyod bromürlü sular (Şifalı çamur)
Doğalgaz		Mermer
Pb/Zn		S
Zn/Pb/Cu/Au/Nadir Toprak E.		Co
Fe		Alunit
Cu		Tuz
Ag		

Saygılarımla,

YANIT

Sadettin KORKMAZ KTÜ Jeoloji Müh... Bölümü, Trabzon

Jeoloji Mühendisliği Dergisinin 40. sayısında. (Mayıs, 1992) yayınlanan "'Doğal Kaynaklar Açısından Yeni Türk Devletleri'" adlı yazıma Sayın M. Yaşar Ethem tarafından gönderilen eleştiriye içtenlikle teşekkür ederim,. Bu kooya ilişkin cevabım aşağıdadır.

1- Makalede adı geçen, yer adları ingilizce Time. dünya atlasından alınmış ve Türkçe kökenli olanlar Türkçe yazılmıştır. Bunlardan sadece Ekibaztuz ve Petropavlosk adlarında yazım hataları olmuştur. Kazakistan'da yer alan Dzhezhkazgan, Dizekzagan, olarak, Mangyshlak ise- Mangayşlak olarak Türkçeleştirilmiştir. Ku.sta.nay adı ise yazarın belirttiği gibi Kutsanay olmayıp Kustanay'dır. Bugün, Kırgızistan'ın başkent olan Bişkek makale hazırlandığı sırada Frunze olarak anılıyordu. Bu, nedenle de makalede aynı adlama kullanılmıştır.

2- Yazar eleştirisinde Türki, cumhuriyetlere ait büyük ve .küçük ölçekli ne kadar maden yatağı varsa hepsinin sadece isimlerini vermiş. Benim daha önce makalemde belirttiğim maden, petrol, kömür ve endüstriyel hammadde yatakları ekonomik açıdan, önem, taşıyan ve büyük, ölçekli yatakları kapsamaktadır. Ayrıca bu yatakların bulunduğu yerler tablolar halinde verilmiştir.. Daha küçük ölçekli yataklara pek değinilmemiştir. Bu .küçük ölçekli, yalakların sayısını daha da çoğaltmak mümkündür. Ayrıca yazarın isimlerini belirttiği, bazı.maden yatakları da. ekonomik açıdan, artık pek önem taşımayan yataklardır,.. Örneğin, Andaluzit bir silikat minerali olup,, pek ekonomik, değeri, yoktur.

Saygılarımla,